

Handläggare
Denisa Fazlji
Telefon: 0850824983

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2020-11-12

Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer, 2021-2025

Yttrande till kommunstyrelsen KS 2020/924

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialnämnden har reviderat Stockholm stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Det nya programmet utgår från den framtagna regionala strategin och har sju mål med tillhörande aktiviteter och indikatorer.

Programmets syfte är att förebygga olika typer av våld samt ge stöd och skydd när det sker.

Förvaltningen är positiv och ställer sig bakom förslaget till ett nytt program. Förvaltningens medarbetare har adekvat kompetens när det gäller sexuellt våld men kan komma att behöva kompetenshöjande insatser för att kunna arbeta mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Förvaltningen föreslår även att intersektionalitet skrivs in under avsnittet *viktiga perspektiv*.

Bakgrund

Socialnämnden fick i uppdrag att revidera Stockholm stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till stadsdelsnämnden för yttrande senast den 11:e december 2020. Det nya programmet utgår från den regionala strategin för att förebygga och bekämpa i våld Stockholms län som tagits fram inom ramen för Operation kvinnofrid 2020. Målgrupperna har utökats till att även omfatta personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt personer utsatta för sexuellt våld oberoende relationen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Ärendet

Programmets övergripande vision är: *Stockholm är en stad fri från våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation.* Programmets syfte är att förebygga våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer. Programmet syftar också till att säkerställa att stöd, skydd och insatser till barn, unga, vuxna och äldre inom programmets målgrupper, är samordnat, kunskapsbaserat och av hög kvalitet, samt adekvat och likställt oavsett var i staden de bor. Programmets syfte är också att förebygga olika typer av våld och ge stöd och skydd när det sker. Arbetet ska ske systematiskt genom samverkan och samhandling enligt evidensbaserade metoder och med en tydlig ledning och styrning.

I det nya programmet har målgruppen utökats och omfattar våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation.

Det nya programmet utgår från den framtagna regionala strategin och består av sju mål. Till varje mål finns aktiviteter, indikatorer samt en ansvarsfördelning för nämnder och bolagsstyrelser.

Programmets sju mål:

- Stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande.
- Våldsutövare har tillgång till återfallsförebyggande insatser utifrån sina behov.
- Stadens verksamheter arbetar aktivt för att upptäcka våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövare.
- Våldsutsatta vuxna och barn har tillgång till insatser utifrån sina behov.
- Våldsutsatta vuxna och barn medverkar i brottsutredningar.
- Stadens verksamheter arbetar med systematisk kunskapsutveckling.
- Stadens verksamheter använder metoder och insatser som vilar på evidens och/eller på beprövad erfarenhet.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Arbetsgivarperspektivet är ett nytt inslag i programmet och innebär att arbetsgivare ska, vid behov stötta medarbetare som utsätts för våld av närstående.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget till ett nytt program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer. Programmet har ett bra upplägg med tydliga indikatorer och aktiviteter för uppföljning. Det är även positivt att programmet följer samma struktur som den regionala strategin eftersom Region Stockholm är en viktig samarbetsaktöraktör som har en central roll i att förebygga och bekämpa våld i nära relationer.

Förvaltningen anser att det är positivt att staden ska stärka sitt arbete mot prostitution, människohandel och sexuellt våld. Förvaltningens medarbetare har adekvat kompetens när det gäller sexuellt våld men kan komma att behöva kompetenshöjande insatser och eventuellt utökade resurser för att kunna arbeta mot målgrupperna prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Under mål 6 som handlar om systematisk kunskapsutveckling beskrivs olika aktiviteter som introduktionsutbildning för nyanställda med avsnitt om våld och våldsutsatthet samt grundläggande webbkurser om heder, våld och prostitution. Förvaltningen ser positivt på de förslag som presenteras eftersom det finns ett behov av ökad kunskap samtidigt som kompetensutveckling på området säkerställs.

Särskilt sårbara målgrupper så som personer med funktionsnedsättning eller de i aktivt missbruk, hbtq-personer och personer över 65 år tas upp i programmet överskådligt och det konstateras att det stöd som erbjuds inte är anpassad för dem. Förvaltningen föreslår därför att programmet tydliggör hur behovet av anpassat skydd och stöd för särskilt sårbara målgrupper bör se ut.

Socialtjänsten är ansvarig för att ge skydd och stöd till våldsutsatta och våldsutövande. Kopplingen till skolan och förskolan är uppenbar eftersom det är vanligt förekommande att även barn är utsatta för eller bevittnar våld i hemmet. Våld i nära relationer innebär många gånger att kvinnor eller män och barn måste flytta till ett skyddat boende, vilket kan innebära problem för barnets möjligheter till förskoleplats eller skolgång. Förskolan och skolan är ofta de som allra först möter och har möjlighet att fånga upp barn som utsätts för våld och hedersrelaterat våld och förtryck. Ett nära samarbete mellan förskolan, skolan och socialtjänsten är därför helt avgörande för att upptäcka och förebygga våld i nära relationer.

Förvaltningen instämmer i att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett dolt samhällsproblem och många gånger en bakomliggande orsak till diffusa hälsoproblem och sjukskrivningar. Av den anledningen är det positivt att programmet inbegriper ett arbetsgivarperspektiv samt ger arbetsgivaren möjlighet att stötta stadens medarbetare när de utsätts för våld från närstående.

Jämställdhetsanalys

Programmet bidrar till att uppfylla internationella och nationella målsättningar om hållbara, trygga, jämställda och jämlika samhällen. Mäns våld mot kvinnor är vidare en viktig samhällsfråga som knyter an till ett av de nationella jämställdhetspolitiska målen som handlar om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Utgångspunkten för jämställdhetsarbete bör vara *alltid kön - men inte bara kön*. Förvaltningen föreslår därför att intersektionalitet skrivs in under avsnittet *viktiga perspektiv*. Intersektionell analys lyfter fram skärningspunkterna mellan olika maktordningar och bidrar till fördjupad kunskap och förståelse av hur olika kategorier samverkar när över- och underordning skapas. Intersektionaliteten synliggör att grupperna kvinnor och män inte är homogena samt att det finns personer som inte definierar sig utifrån givna könsnormer. I ett jämställdhetsarbete är det därför centralt att se hur olika maktordningar kan samspela och avsaknaden av ett intersektionellt perspektiv riskerar att vissa sårbara grupper förbises.

Förvaltningens arbete som rör våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck inkluderar andra utsatta grupper. Kvinnor, män, flickor, pojkar och personer i alla åldrar med könsöverskridande identitet får likvärdigt stöd från förvaltningen om de utsätts för våld eller utsätter andra för våld.

Utsattheten är dock större bland ensamstående och då främst ensamstående kvinnor med barn. Förvaltningens kartläggning visar att ensamstående kvinnor med utomeuropeisk bakgrund och med minderåriga barn är överrepresenterade bland de som söker socialtjänstens stöd och insatser på grund av våld i nära relation.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Anna Toll
Avdelningschef

Bilagor

1. Stockholm stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtyck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer 2021-2025
2. Tjänsteutlåtande, Stockholm stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtyck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer 2021-2025

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2020-10-15
Anna Toll, Avdelningschef	2020-10-15